

اخبار کوتاه

رشد ۶۰ درصدی تولید برق نیروگاه‌های برقایی در تابستان امسال

مدیر امور بازار برق شرکت آب نیرو با بیان اینکه در پیک تابستان سال گذشته تولید کل نیروگاه‌های برقایی کشور ۶۰ درصد بیشتر از مدت مشابه سال گذشته بوده است، گفت: نیروگاه‌های برقایی شرکت آب نیرو ۸۰ درصد نسبت به سال گذشته تولید بیشتری داشته‌اند. جابر موسوی با بیان اینکه ظرفیت نیروگاه‌های برقایی در اختیار شرکت آب نیرو در کشور حدود ۳ هزار و ۴۰۰ مگاوات است، گفت: اگر بخواهیم به ایجاد نیروگاه‌های برقایی هم اشاره کنیم، شرکت آب نیرو نزدیک به ۹ هزار مگاوات از ۱۲ هزار مگاوات ظرفیت برقایی ایجاد شده کشور را احداث کرده است.

وی با اشاره به تغییرات ایجاد شده از سال ۹۰ و فعالیت شرکت آب نیرو در حوزه بهره‌برداری، یادآور شد: اکنون ۳ هزار و ۴۰۰ مگاوات ظرفیت برقایی در حال بهره‌برداری داریم.

مدیر امور بازار برق شرکت آب نیرو با بیان اینکه در پیک تابستان سال گذشته تولید کل نیروگاه‌های برقایی کشور ۶۰ درصد بیشتر از مدت مشابه سال گذشته بوده است، ادامه داد: نیروگاه‌های برقایی شرکت آب نیرو ۸۰ درصد نسبت به سال گذشته تولید بیشتری داشته‌اند. وی در ارتباط با بحران خشکسالی و کم آبی و تأثیر آن بر نیروگاه برقایی کشور اظهار کرد: با توجه به اینکه آب به عنوان انرژی اولیه برای راه‌اندازی چرخش نیروگاه‌های برقایی است، سد ساختن می‌شود تا بتواند آب را ذخیره کند و در مرحله بعد انرژی برق از آن گرفته می‌شود.

کاهش ۷ میلی متری بارش در حوضه‌های اصلی آبریز

بارش در حوضه‌های اصلی آبریز

میزان بارش حوضه‌های ۶ گانه اصلی کشور از آغاز سال آبی (اول مهر ۱۴۰۲) تا پایان ۲۵ آبان با کاهش ۶۹ میلی متری نسبت به دوره بلندمدت روبه‌رو شده است. وضعیت بارشی کشور اگرچه اندکی بهبود یافته، اما این وضعیت در حوضه‌های آبریز کشور چندان مطلوب نبوده است. گزارش تازه مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی نشان از آن دارد که میزان بارش‌ها در حوضه‌های ۶ گانه اصلی کشور با کاهش روبه‌رو شده است. حوضه‌های آبریز اصلی کشور شامل دریای خزر، خلیج فارس و دریای عمان، فلات مرکزی، دریای ارومیه، قره قوم و مرزی شرق است. بر این اساس، از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۵ آبان‌ماه، ۱۵۶ میلی متر بارش در حوضه‌های آبریز اتفاق افتاده است. این در حالی است که در دوره بلندمدت حوضه‌های آبریز اصلی ۲۲۵ میلی‌متر بارش داشته‌اند که به این ترتیب میزان بارش‌های امسال ۶۹ میلی متر کاهش نشان می‌دهد.

عکس: شانا

افزایش ۲۲۱ درصدی صادرات گاز ایران به عراق

میزان صادرات گاز طبیعی ایران به عراق در ۶ ماهه نخست ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۲۱ درصد افزایش داشته است

مشکل ناترازی گاز را فقط صرفه‌جویی و فرهنگ‌سازی و تغییر الگوی مصرف بخصوص در مناطق پرمصرف می‌دانند. سهم ظرفیت ذخیره‌سازی گاز در ایران ۱۰۷ درصد است که یک‌ششم میانگین جهانی است. در دنیا شاخص تعریف شده برای ذخیره‌سازی گاز، از تقسیم میزان گاز ذخیره‌سازی شده به میزان کل مصرف گاز در طول سال به دست می‌آید که این عدد در دنیا، به صورت متوسط، ۱۱ درصد است؛ یعنی در سایر کشورهای دنیا، در ماه‌های گرم، گاز را در مخازن زیرزمینی ذخیره و در ماه‌های سرد از این مخازن برداشت می‌کنند تا بتوانند افزایش مصرف در ماه‌های سرد را مدیریت بکنند. اروپا حدود ۲۳ درصد مصرف گاز خود، ظرفیت ذخیره‌سازی دارد، ظرفیت ذخیره‌سازی گاز در آمریکا و روسیه ۱۷ و ۱۸ درصد و در ایران یک و نیم درصد است. یعنی کل میزان ذخیره‌سازی ما که در دو میدان سراجه قم و شورجه اتفاق می‌افتد، به اندازه یک و نیم درصد مصرف گاز در کشور است که هم از نظر امنیت انرژی و هم از نظر ناترازی در زمستان مشکل ایجاد می‌کند.

فارغ از تمرکز بیشتر بر این امر، اما واقعیت این است که ایران به شدت به دنبال افزایش سهم از بازار تجارت جهانی گاز است.

تجارتی که ظرفیت بالایی هم برای صادرات گاز ایران وجود دارد.

«مجید چگنی» معاون وزیر نفت اعلام کرده که قرارداد فروش گاز به نیروگاه‌های استان بغداد در شرف اتمام بوده و طرف عراقی با جدیت به دنبال تمدید آن است و افزوده که با موافقت وزیر نفت و با توجه به نیاز کشور دوست و برادر عراق به گاز، قرار بر این شد به‌زودی پس از مذاکرات و انجام توافق‌های دوجانبه، قرارداد فروش گاز به نیروگاه‌های بغداد تمدید شود، براساس توافق دو طرف کارگروهی متشکل از کارشناسان ایرانی و عراقی روی این موضوع کار خواهند کرد تا پیش از پایان سال میلادی این قرارداد تمدید شود، زیرساخت‌های لازم برای انتقال گاز بیشتر در حد نیازهای کنونی عراق وجود دارد.

ایران با وجود در اختیار داشتن دومین ذخیره گاز جهان، سهم اندکی در بازار جهانی گاز در اختیار دارد.

بسی توجهی اکثر دولت‌ها به اهمیت صادرات گاز و نقش آفرینی در بازار انرژی جهان باعث شده ایران بازیگری حاشیه‌ای در این بازار به شمار رود، هر چند که دولت سیزدهم تلاش کرده با استفاده از ظرفیت گازی کشور، نقش ایران در بازار جهانی گاز را پررنگ کند. از دید بسیاری، افزایش صادرات گاز، باعث می‌شود به لحاظ سیاسی و اقتصادی با کشورهای دیگر منافع مشترک داشته باشیم و علاوه بر منافع اقتصادی در ایجاد توازن قدرت بیشتر تهران، منجر به افزایش قدرت چانه‌زنی مؤثر هم می‌شود.

پمپاژ دیپلماسی مؤثر تهران به بغداد از خط لوله گاز

ایران هم‌اکنون ۳ قرارداد صادرات گاز به کشورهای ترکیه، عراق و پاکستان دارد که میزان آنها ۱۰، ۲۰ و ۸ میلیارد متر مکعب در سال است

گزارش

تمدید قرارداد و فروش گاز بیشتر به نیروگاه‌های بغداد درآینده‌ای نزدیک؛ توافقی مهم میان تهران و بغداد. از کشور عراق با وجود دارا بودن میزان بالایی از ذخایر نفت و گاز جهان به عنوان یکی از مشتریان اروپاقرص انرژی ایران یاد می‌شود.

در واقع، با توجه به نیاز عراق به گاز طبیعی برای مصارف نیروگاهی، موضوع و مذاکرات قراردادی صادرات گاز ایران به این کشور از نیمه دوم سال ۱۳۸۹ آغاز و در این زمینه قرارداد فروش گاز به بغداد در تیرماه سال ۱۳۹۲ در بغداد امضا شد. از آن زمان تاکنون ایران سهم مهمی در تأمین انرژی عراق را برعهده داشته است.

معاون وزیر نفت در امور گاز گفته است که براساس توافق ایران و عراق، کارگروهی متشکل از کارشناسان دو طرف روی موضوع تمدید قرارداد فروش گاز به نیروگاه‌های بغداد کار خواهند کرد تا پیش از پایان سال میلادی این قرارداد تمدید شود.

از قرار معلوم، هم‌اکنون دوکشور در حوزه انرژی روابط سطح بالایی دارند و مسئولان هر دو طرف تمایل زیادی برای تقویت بیشتر این روابط دارند.

ازکل صادرات ۱۸۹ میلیارد مترمکعبی گاز ایران در سال میلادی گذشته ۹۶ میلیارد مترمکعب به عراق، ۹۱

میلیارد مترمکعب به ترکیه و ۰۴ میلیارد مترمکعب به جمهوری آذربایجان صادر شده است. صادرات گاز طبیعی ایران در سال میلادی گذشته ۹ درصد رشد کرد و به مرز ۱۹ میلیارد مترمکعب رسید. کل تجارت جهانی گاز طبیعی از طریق خط لوله طی سال ۲۰۲۲ دست‌کم ۷۱۸ میلیارد مترمکعب بوده که این رقم نسبت به سال قبل از آن رشد ۲ درصدی داشته است. در سال ۲۰۲۱ حدود ۷۰۴ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی از طریق خط لوله در جهان صادر شده بود. روسیه با صادرات ۱۲۵ میلیارد مترمکعبی بزرگ‌ترین صادرکننده گاز طبیعی از طریق خطوط لوله در سال ۲۰۲۲ بوده است. براساس این گزارش، ایران ۱۸۹ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در سال میلادی گذشته صادر کرده که این رقم معادل ۵٫۵ درصد از کل تجارت جهانی گاز طبیعی از طریق خط لوله در این سال بوده است.

صادرات گاز ایران در این سال نسبت به سال قبل از آن ۹ درصد رشد داشته که بیش از چهار برابر رشد متوسط تجارت جهانی این محصول بوده است. ایران در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۱۷۰۳ میلیارد مترمکعب گاز صادر کرده بود. اما اوضاع صادرات گاز ایران در نیمه نخست امسال چگونه بود؟ صادرات گاز طبیعی ایران در نیمه اول سال ۱۴۰۲ به ارزش ۲۰۲۴ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱، ۱۴۰۱ درصد افزایش یافته است.

همچنین افزایش وزنی صادرات گاز ایران نیز ۱۰۲ درصد ثبت شده است. ایران در ۶ ماهه سال ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۱، هر تن گاز طبیعی ۳۳۷ دلار صادر کرده که ۱۱ درصد رشد داشته است. میزان صادرات گاز طبیعی ایران به عراق در ۶ ماهه نخست ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۲۱ درصد افزایش داشته است.

ایران هم‌اکنون سه قرارداد صادرات گاز به کشورهای ترکیه، عراق و پاکستان دارد که میزان آنها ۱۰، ۲۰ و ۸ میلیارد متر مکعب در سال است. البته قرارداد صادرات گاز به پاکستان از سال ۲۰۱۴ تاکنون اجرایی نشده و ایران تنها به دو مقصد عراق (با نصف ظرفیت) و ترکیه گاز صادر می‌کند.

ایران با در دست داشتن ۱۸ درصد از ذخایر گاز جهان و همچنین موقعیت استراتژیک خود در بازار گاز می‌تواند به عنوان یکی از بازیگران اصلی این بازار نقش آفرینی و به کمک صادرات گاز طبیعی پیوندهای راهبردی بلندمدت با کشورهای طرف تقاضا ایجاد کند.

مطابق سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ ایران باید سهم ۸ تا ۱۰ درصدی از بازار گاز جهان را به‌دست آورد، در حالی که در حال حاضر سهم ایران از بازار صادرات گاز طبیعی کمتر از ۲ درصد است و ناترازی گاز چشم‌انداز مثبتی را پیش‌روی ایران قرار نداده است.

رشد سالانه مصرف گاز در کشور از سال ۱۳۹۰ تا پایان ۱۴۰۱ به طور متوسط یک درصد بیشتر از رشد تولید آن بوده که

ضرورت بهینه‌سازی مصرف را دوچندان کرده است.

ناترازی به معنای نبود تعادل میان عرضه و تقاضا، در حوزه‌های گوناگون از اجتماعی گرفته تا اقتصادی کاربرد دارد. ناترازی انرژی (آب و برق و گاز و سوخت)، بحث داغ همه‌ایم سال است، اما با آغاز فصل سرد، ناترازی گاز، ملموس‌تر و نگران‌کننده‌تر می‌شود.

فعالیت‌هایی که در سال‌های اخیر برای حل معضل «ناترازی انرژی» انجام شده، برای حل این معضل به هیچ‌وجه کافی نبوده است. شاخص شدت انرژی در کشور دو برابر متوسط دنیا و سه تا چهار برابر کشورهای توسعه‌یافته است و بیم آن می‌رود که این مصرف بی‌رویه انرژی در سال‌های آتی مشکلاتی جدی ایجاد کند.

بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار فرصت صرفه‌جویی در حوزه مصرف انرژی در کشور وجود دارد که معادل ارزش فروش روزانه ۳۰۵ میلیون بشکه نفت خام در طول یک سال است و اگر تنها ۲۵ درصد آن را بهینه‌سازی کنیم، گامی مهم برداشته‌ایم.

وابسته کردن کشور به گاز به عنوان منبعی تجدیدناپذیر که امکان دارد تا ۲۰ سال آینده ظرفیت تولید آن نصف شود خطا است و در صورت ادامه روند فعلی، کشور به جای صادرات گاز و استفاده از این منبع خداداد برای کسب درآمدهای ارزی، مجبور به واردات آن می‌شود.

از سال ۱۳۹۰ تا پایان ۱۴۰۱، سالانه به طور متوسط یک درصد رشد مصرف گاز در کشور بیش از رشد تولید آن بوده است. کارشناسان راهکار کوتاه‌مدت برای رفع

پیشتازی نفت در «تولید بار اول» با ۳۱۰ میلیون دلار صرفه جویی

عکس: شانا

توجه به محصولات «تولید بار اول» سبب می‌شود علاوه بر افزایش توانایی توسعه زنجیره ارزش و تأمین اقلام راهبردی مورد نیاز که به کاهش وابستگی خارجی و صرفه‌جویی ارزی برای واردات می‌انجامد، امکان ارزآوری به واسطه صادرات تجهیزات و خدمات فنی مهندسی بومی پدید آید.

تقویت پیوند مراکز علمی، دانشگاهی و دانش‌بنیان‌ها با مجموعه‌های صنعتی و ارتباط مؤثر بین صنعت و دانشگاه می‌شود تا این مجموعه‌ها بتوانند در سال «مهار تورم» رشد تولید» به تقویت اقتصاد کشور در برابر فشارهای موجود مانند تحریم‌ها و تکانش‌های احتمالی آتی بپردازند.

خدمات مورد نظر را تحویل داده‌اند. ۴۰ طرح باقیمانده نیز در مراحل تکمیل فرایند ساخت و تولید قرار دارند که به مرور تا دو سال آتی همه آنها به ثمر می‌نشیند. حدود ۶۰۰ شرکت داخلی با وزارت نفت همکاری می‌کنند تا قراردادهای بار نخست برای دستیابی به کالاها و خدمات مورد نیاز این صنعت به نتیجه برسد.

کارگروه «تولید بار اول» در وزارت نفت با هدف تسهیل و تسریع شناسایی کالاها و نیازهای فناورانه تشکیل شده است تا تمهیدات راهبردی برای مواجهه هدفمند و متقابل با تحریم‌های اندیشیده شود. رهبر معظم انقلاب نیز بهمن ماه ۱۴۰۰ تأکید کردند «صنعت نفت هم گاز کشور باید دانش‌بنیان شود و ما در این زمینه عقب‌ماندگی داریم که باید جبران شود».

رفع کاغذبازی‌ها و تسهیل موانع اداری توسط کارگروه صنعت نفت سبب

در معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، تأییدیه‌ای را مطابق شیوه‌نامه اجرایی «تولید بار اول» و تصریح بند الف ماده ۱۰ «قانون جهش تولید دانش‌بنیان» مصوب اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ مجلس شورای اسلامی دریافت می‌کنند.

در همین پیوند، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری پانزدهم آبان ماه اعلام کرد که صنعت نفت برای دومین سال پیاپی رتبه نخست قراردادهای بار نخست را بین کل دستگاه‌های اجرایی کشور به‌دست آورد. آمارهای جدید از وزارت نفت حاکی از این است که از ۵۱ طرح قرارداد شده در چهار بازوی اصلی (شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران و شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران)، ۱۱ قرارداد تولید بار اول پایان یافته و محصول و خدمات، پس از اعلام نیاز به کارگروهی

گزارش خبری

گزارش خبری

صنعت نفت در زمینه «تولید بار اول» برای دومین سال پیاپی، گوی سبقت را از دیگر دستگاه‌های اجرایی روده و با بومی‌سازی محصولات و خدمات مورد نیاز کشور ۳۱۰ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی کرده است. جدیدترین آمارهای وزارت نفت نشان می‌دهد که صنعت نفت تا نیمه آبان‌ماه امسال قرارداد اجرای ۵۱ طرح «تولید بار اول» را با سازندگان داخلی و شرکت‌های دانش‌بنیان امضا کرد.

هرکالا و خدمات راهبردی که تاکنون در کشور ساخته نشده یا به عبارتی، سازنده و مشابه داخلی ندارد، به عنوان محصول «تولید بار اول» شناخته می‌شود. دستگاه‌های متقاضی این نوع محصولات و خدمات، پس از اعلام نیاز به کارگروهی